

Figura & conditioludorum.

loris ignei sunt, & in dorso squamas eminentes, tanquam ferram habent; ijs etiam barba atras-

Modus venationis.

24 Modus venationis Draconum horum in India a Philostrato etiam describitur ibid. Indi pallium cocineum litteris aureis superintextum ante cubilia extendunt: scripta autem incantatoria verba somnum dicuntur inducere. His draconum oculi, quamquam durissimi, superantur: ipsi quoque plurima verba ex arcana sapientia superincantantes; ad draconem perducunt, ut litteris pallio intextis superdormiant: dormienti autem instantes Indi cervicem securi feriunt, excisoque capite lapillos intus exstantes auferunt. Traditur enim montanorum draconum capitibus inesse lapillos, splendorem quemdam coloribus inducentes, viribus autem potentiaque mirabiles; qualis annulus fuit, quem habuisse Gygen vulgatum est. De Gygis annulo, ejusque lapillo, & conditione; Rhodigin. d. & nos 23. Maij. Cum verba sint Magi Apollonij, virtutem, de qua stupide gloriabatur, ob blandimen extendit in Indos. Quo supra cap. 3. Philostratus inquit, dixisse de Civitate Paraca: In ejus medio plura suspensa draconum capita. Hujus urbis homines animalium conceptus, admirrationesque intelligere: si aconis hepar aut cor comederint. Præstigijs veterator demon imponebat præstigijs; ut diximus de draconibus Epin, 15. Januar. n. 8. & videbimus, 20. Maij.

Vesperasium.

25 Hac die posterioribus temporibus Sicula vespera, sub quibus Gallorum 8000. perire in acie gladij. Reusner. in Diar. &

Bucelin. in Kalend. Historie. Die 30. Martij, sive 3. Pharmuti (quia dies primus mensis in 27.) apud Aegyptios pompa Vacca & Tauri, iudis videlicet & Osiridis. Diar. Aegypt. Horum imagines collocabantur in moenibus urbis, quasi averruncatrices malorum adversus Typhona. Inter Latinos in ritus allusionem, eod quod moenia sacrosancta, signabantur fundamenta illorum aratro, tracto per taurum & vaccam: & ut portarum spacia metrentur, aratrum extrahebant, portas signantes in commercium, quasi quid profanum, & muros intangibiles per sanctitatem Vacca & Tauri, Numinum imaginum. Quare lege inter Romanos 12. Tabul. indicitur: Nemo nisi per portas urbem ingreditor, neve egreditor: moenia sacrosancta sunt. Totum ex Varron. 4. de Ling. Latin. Rosin. 1. Antiquitat. Roman. cap. 3. & Bonifac. 3. Histor. ludicr. cap. 41.

Pompa iudis & Osiridis.

Circa moenia dicebatur sacrosancta & non offensa.

26 Alter cogitat Bolduc 3. de Oggio christum. cap. 4. sed cabalisticè, signans per taurum, virum insignem, ac per vaccam sapientiam divinam, hieroglyphicè ab Aegyptijs adumbratam per arcana, juxta illud Plutarchi de Iside & Osiride. ubi: Strandum igitur in hoc est, non quidem ut honorentur hujusmodi bestia; sed per illas que relucet in eis divinitas, tanquam in clariore & lucidiore speculo; ut eis tanquam Dei totum hunc mundum regentis ac moderantis, instrumentum teneamus & officium. Ideo præcitatur. Auctor cum legitisset idola Jeroboam modo Vacca, modò vitulos vocari; somniavit, totum factum à Rege in Josephi Patriarchæ honorem. Principis ergo Josephi persona in Tuuro (inquit) ejus tamen sapientia in Vacca honorata est: immò divinam sapientiam, qua ante tempora Joseph tot diversis nominibus, utpote Semelis, Cybelis & Isidis, nominata fuerat; nullum post Joseph maritum habuisse: & proinde Josephi sapientiam ubique in Asia & Europa honoratam fuisse. Inde credo factum, ut Palladia (hoc est Palladis seu Minerva, vel etiam divina sapientia simulacra) tam personam, quam sapientiam ejus representarent. In figura quidem feminea, sed qua manu dextrâ lanceam strenui Ducis; sinistra verò fufum, feminis proprium, teneret symbolum. Præclare, si Dijs placet! sed arbitror, vel ipsis Cabalisticis displicere. Sanè ex sacra pagina Gentiles simulacra suorum Numinum excerpterunt. 1. Machab. 3. 48. haud econtrâ; ut contendit toto in opusculo Bolduc. Cum Hieronymus, Epist. 84. di-

Palladij imago.

dicit: Quis nesciat & in Moysse, & in Prophætarum voluminibus; quædam assumpta de Genitum libri? intelligendum non est, quoad doctrinam; sed quoad nomina fabulosa Deorum, ut mutuo intelligerentur. Vide Maxim. Doctorem in Amos, 5. 8. & Doctiff. Sanctium, in Job 9. 9-21. 33. & Judic. 16. 8. n. 8.

DIES XXXI. MARTIJ.

Prid. K.

Mors Amos Propheta.

A quibus occisus?

1. Apud Roman. ventorum procello, & sepe paur. Ptol. Grando cum nivibus interdum. Umbilicus equi Pegasi vesperè occidit. Junctin. in K. Astrologic. Mors hodie signatur Amos Propheta. Martyrolog. Roman. Non fuit hic pater Isaia, ut ait Hieronym. in Proem. Amos, & in Isai. cap. 1. Pater est tempore Jeroboam II. Regis XIII. Israel, filij Joas; sed non ab ipso martyrio sublatus, sed ab Amasia, sacerdote Bethel (ubi erat unus è Vitulis aureis, de quibus 15. Octobr. 4.) & filio ejus Ozia, clavâ ferrea in temporibus adaçta, contra quos prophetarat, ut pater, cap. 7. à 10. Mirum, quod exculsis dentibus clarè in tyrannos loqueretur. Doroth. in Synops. cap. 2. Ildor. de Vir. & obit. Prophetar. cap. 43. & Epiph. cap. 12. Non icu illico mortuus, sed in Thecuen devectus, ubi natus, ibi decessit, & sepultus est cum patribus suis; cujus sepulchrum adhuc existerat ætate Hieronymi. Adrich. in Juda, n. 236. & in Chronic. Ann. 3166. Totum describitur à Comestore, in 4. Reg. cap. 10. Felicitate (de qua 13. Octobr. n. 3.) Jeroboam elatus, fecit malum coram Domino, & missus est Amos Thecutes, Propheta de pastoribus in Samariam, ut prædiceret subversionem Jeroboam, & calamitatem populi: quod cum significasset Amasias sacerdos Bethel Jeroboam Regi Israel, ex mandato Regis prohibuit Amos, ne ultra prophetaret in regno decem tribuum (latè in Amos, 7. à 7.) & cum Amos noller cessare; afflixit eum Amasias plagis: tandem filius ejus Ozias frequenter eum increpans, recte per tempora transiit, & semivivus relatus est in terram suam; ubi mortuus & sepultus. Vid. 3. Jul. n. 3. Ex quo patet à quo Amasia & Ozia sublatus Amos, qui quidem non fuit Isaia pater; maxime, quoniam juxta Seder-Olam, cap. 20. & Genebrard. Ann. 3356. pater Isaia dicitur frater Amasie Regis Juda. Baronius, dum hac die signat mortem Amos, haud sequitur Kalend. Hebr. quo Martius non habet dies 31. sed Romanum, cui aptatur. Tom. 1. Ephem.

2. Hac in die ut astruit Rufinus, lib. 20. cap. 12. aliàs, 17. confusio ex technis diaboli maxima Hebraeis accidit: Fallor: Turbati articulo, sed non sunt confusi. Multa ludibria propter abominationes suas & scelera obcæcati divertis in temporibus sunt perpessi: at vel ipsis malis erubescere necicerunt, renuentes agnoscere reipiscentiam. Quidam ex Aegypto venit Jerosolymam, vatem se esse profertens (refert Joseph. 20. Antiquit. cap. 6.) & plebi suadens, ut secunda se in montem Oliveti ascenderet, qui è regione urbis ad quintum abest stadium: illic enim visuros suo jussu cadere Jerosolymorum moenia; ira ut per eorum ruinas aditus in civitatem pateat. Quo cognito Præses jubet milites arma sumere, supatusque multis equitibus ac pedibus, erumpens invadit turbam seductam ab Aegypto. Aegyptius ipse pugna clapsus disparuit: impossitores autem & Magi turbas illeatas post se trahabant in solitudines, pollicentes se divinitus offensuros eis clarissima signa & prodigia: persuasique multitudo mox pœnas luit dementia. Quomodo, narratur in Histor. iripart. lib. 12. cap. 9. scilicet, quemdam Moysen sollicitasse Hebraeos, ut Christianorum jugum excuterent; se enim à Deo in libertatem missum Ducem asserentem, ut per mare in terram promissionis (non aliter ac Moyses aliis olim factitaverat) traniverheret. Ergo statâ die bardos stupidosque homines comitatu mulierum & puerorum impostor è tenebrio in prærupta adduxit & perduxit, ostendens rupem unde se præcipites in mare dederent, ut evaderent se quidem post illud divisurum asserens, ut tranirent, & iter tutum per undas festivè haberent. Plurimi insilvere, inexplorato fundo credentes, qui temerè absorpti sunt. Intereaque ille Moyses evanuit. Tradidit illos quippe Deus in reprobum sensum, incredulos veritati, fidem ultrò mendacijs præbentes. Multi haud sine sulcro credere cacodæmonem illum pseudo-Moysem fuisse sub hominis larva.

Ludibria in Judeos.

3. Pro Messie adventu laborant, illum ut illi concipiunt expectantes; verum missos in cunctorum redemptionem non credentes, neque illum: unde si sæpe dæmonij, interdum etiam hominibus in ludibrium ansam tribuere; qui nec risu univerforum fugi redeant, & aliquando sapiant. Quidam adolescens Judææ virgunculæ captus amore, ut voto potiri valeret, astu juxta Hebræorum ludicram cogitationem, natus est, quod concupierat. Se fecit ornatum Angelico habitu, splendore apparente, includi in arcam & induci quasi sacram

urnam in puellae cubiculum. Intempesta nocte ex arca prodijt, dixitque puellae Mefiam ex se parituram; unde summa illius, generisque felicitas. Intumuit puellae venter, cunctis credentibus per illam Servatoris adventum, & gaudibundis, expectantibus puerperium; sed mentita est iniquitas sibi, igitur pro puero Mefia, puellam peperit; quo Hebraei deciderunt a cogitationibus suis, risu ludibrioque cunctorum expositi. Spes illorum, vah, tanquam hybernalis glacies tabuit; sed velamen super cor eorum fuit expansum cum diploide. Vid. Bonifac. Rhodigin. Histor. ludicr. lib. 20. cap. 5.

Christi ge-
stia.

4 Anno Christi 32. ait Reufner. excusatio discipulorum Sabbato spicas vellentium: & circa ult. Pascha, parabola de vinea, conciones de censu Caesari dando, resurrectione mortuorum, extremo iudicio, Solymae excidio: item passionis suae praedictio, & eiusdem unctio in domo Simonis leprosi. Quomodo cohaerent cum his, quae signavit d. 28. n. 10. ipse viderit. Deinde fallitur, quia apud Hebraeos nullus mensis excedebat dies 30.

Lavacrum
Magna
Mauris.

5 Romae lavacrum simulacri Magnae Matris. Bucel. Reufner. Rosin. K. V. R. eod quod cum primum e Phrygia advecta in urbem, antequam ingrederetur suscepta a Scipione Nasica, & Romanis tradita Matronis (uti praemisimus die 28. a n. 11.) eius statua vel figura ad confluentem duorum fluminum abluta est. Unde mos Romanis quotannis emanavit; ut simulacrum Deae cum magna pompa in annem duceretur Almonem, & a sacrificulo lotum, in templum plausu honorifico reportaretur. Ovid. 4. Fastor. a v. 337. describit:

Est locus, in Tiberim qua lubricus influit
Almo,
Et magno nomen perdit in anne minor.
Illic purpurea canus cum veste sacerdos
Almonis, dominam sacrisque lavit aquis
Exululant comites, furiosaque tibia flatur.

Ovid.

Distia Vir-
go caelestis.

Imago.

Ibi etiam carpentum quo imago vehebatur, Sacerdotes Corybantes, & ipsorum gladij lustrabantur undis Almonis. Chartar. pag. 144. In hac pompa curram precedebant & nudis pedibus Numini addicti & devotis; sed parum pura canentes de illa & Aty amatio, sine ullo frontis pudore; cum palam cunctorum oculis ita Virginis coelestis (sic illam tunc plaudebant) pompa lavacri celebraretur. Quapropter Deorum Mater pingebatur ducta regio curru a leonibus, tym-

panum pulsans, & sub pino Aty cum lituo, sacerdotis insigni; & in manu crepitacula gestans; ut demonstrat Joann. Georg. Hervart. in Thesaur. Hieroglyph. figur. 47. & per indicem exhibuimus, 27. Februar. num. 14.

6 Invehitur in huiusmodi pompam quae plus habebat auctoritatis Florae quam Deorum Matris velamine religionis) acerrime ut par est, Augustinus 2. Civit. cap. 4. Coelesti Virgini Berecynthia, Matri Deorum omnium (inquit) ante eius lecticam die solemnium lavationis ejus, talia per publicum cantitabantur, & a nequissimis scenicis; quae non dico Matrem Deorum, sed matrem qualiumcumque Senatorum, vel quorumlibet honestorum virorum, immo vero qualia nec matrem ipsorum scenicorum deceret audire. Habet enim quiddam erga parentes humana verecundia, quod nec ipsa nequitia possit auferre. Illam enim turpitudinem dictorum atque factorum, scenicos ipsos domi sua, proludendi causa, coram matribus suis agere puderet; quam per publicum agebant, coram Deorum omnium Matre, spectante & audiente utriusque sexus frequentissima multitudine. Quae si illecta curiositate adesse potuit circumfusa: saltem offensa castitate, debuit abire confusa. Quae sunt sacrilegia, si illa erant sacra? Aut quae inquinatio, si illa lavatio? Hac, Fercula appellabantur; quasi celebrarent convivium, quo velut suis epulis immunda demonia pascerentur, &c. Vide dicta die 28. cit. & canit Prudent. in Peristeph. a v. 3500.

Pompa is-
digna.

Nudare plantas ante carpentum suo:
Lapis nigellus erebendus effedo,
Quem ad lavacrum exorado ducitis,
Almonis usque pervenitis rivulum.
Proceres togatos Mauris Idae sacris,
Muliebris oris clausus argento sident,
Pedes remotis atterentes calceis.

Prudent.

7 Ad hanc pompam veris initio, solemnium die Matrem Deum Romani cunctos invitabant; qui quae apud quemque erant pretiosae materiae, divitisque suppellectilis, vel eximij artificij in ostentationem honoremque festi Cybeles ferebant, & coram imagine demonstrabant gaudibundi. Chartar. d. pag. 145. Ad plausum pompae, ut ait Lucan. 1. v. 600.

Tum qui fata Deum secretaque carmina
servant

Lucan.

Et lotam parvo revocant Almonem Cybellen.
Marlian. in Topograph. Romae, cap. 73. & Epitom. 4. cap. 24. Situm & originem Almonis rivuli describit, subditque: In hoc singulis annis Mater Deorum a Gallis sacerdotibus abluebatur. Prodigium, ut fomes per-

Embolium
diaboli in
pompa.

peristeret in lasciviam, quoad speciem sub Augusto demon exhibuit. Antequam duceret Liviam (inquit Dio, lib. 48.) cum simulacrum Matris Deum ad mare ferretur Dea cum longe adhuc a mari abesset, a terra in mare progressa est: ibique diu morata, vix tandem redijt. Idem refert Balenger. de Prodigijs, cap. 20. Hic erat ultimus dies mensis in quo Cybeles lustrabatur simulacrum. Henric. Smet. in Glossis Fast.

Mos lavan-
di imagines
Deorum.

8 Usus lavacri imaginum inolevit in nationibus; quo praetextu ut securum cum imagine Dianae, fratre Oreste, ac Pylade possit fugere Iphigenia e Tauris Scythiae in Graeciam; dixit Regi instanti, non fas fore hospites captos Dianae immolari, quin ejus simulacrum lavaretur; quippe hospitum aspectu violata puritas Numinis. Acquievit Thoas, ut postridie mactarentur; interimque inter fasces abscondentes Dianae imaginem, tres fugerunt a Scythia. Euripid. Iphigen. in Tauris. & Hygin. Fabul. 120. Agemus laxo calamo, 13. August. Patet hinc veterum religio, & cautio, ne impure fierent sacra: quandoquidem non solum lustrabantur ministri, sed ipsamet Numinum simulacra. Constat etiam ex Calimacho in Dianam Hymn. ibique Scholiastes subdit: Certo quodam & instituto die mulieres Argivae accipiebant simulacrum Minervae, ferebantque ad fluvium Inachum, ibique lavabant. Observat etiam La-Zerd. in Virgil. 2. Aeneid. v. 720. n. 9.

Ovid.

Sacra Lu-
nae & Dianae
Aventinae.

9 Etiam pridie Kalend. April. sacra Romani celebrabant Lunae seu Dianae in Aventino colle. Ovid. 3. Fastor. v. 877.

Luna regit menses: hujus quoque tempora mensis

Finit Aventino Luna colenda iugo.
Sequuntur Vatem Gyrald. in Kalend. Rosin. 4. cap. 7. Bucelin. & Hospinian. de Fest. cap. 12. Hostia erat taurus, cujus cornua in similitudinem Lunae, de quo infra. Gyrald. Syntagm. 12. num. 35. templum Dianae distinguit a Lunae templo, quod etiam in Aventino erat: ex quo (ut refert Tit. Liv. 40. sect. 3. & dicemus 19. April.) atroci tempestate forem ex aede Lunae, quae in Aventino est, ventus raptam tulit, & in posticis parietibus Cereris templi affixit. In hoc Lunae templo pro vestibuli ornatu suspendebantur cornua boum, cum in Dianae templis duntaxat cornua cervorum; quae de causa dicta Elaphobolia, uti vidimus, 1. Februar. a num. 19. At licet utrumque templum Dianae cervorum cornibus ornaren-

tur; ejus templi vestibulum in Aventino colle ex boum insignibus constabat, ut altruunt Plutarch. Roman. qq. 4. Constant. & Marius in loc. Ovid. cit.

10 Causa assignatur ab ijs & pluribus alijs, cum assignent templum Dianae in Aventino erectum fuisse a Servio Tullo; tuncque acceptum augurium de aeternitate imperij Populi Romani. Aede ergo erecta, in agro Sabino bos apparuit magnitudinis mirae, oraculumque prolatum, imperium orbis illum populum habiturum, cujus civis bovem immolasset: quapropter Sabinus bovem ducebat in Aventinum collem, & oraculum Romano Sacerdoti exposuit: tuncque victimam adducendi dixit: Prius oportere abluvi vivo flumine, in cujus munus Romanus dum Tiberim descendit, ut Roma orbis haberet imperium; in Aventino bovem immolavit. Hac de causa cornua bovis in felix omen suspensa fuere in aede Dianae Aventinae; quamvis templis alijs essent cervorum. Plutarch. d. Stuck. de Sacrific. Gentil. cap. 90. & Liv. 1. sect. 154. ex quo Valer. Maxim. lib. 7. cap. 3. num. 1. Tullio regnante (inquit) cuidam patrifamilias in agro Sabino praecipuae magnitudinis & eximiae formae vacca nata est; quam oraculorum certissimi auctores in hoc a Dijs immortalibus editam responderunt; ut quisquis eam Aventinensi Dianae immolasset; ejus patria totius terrarum orbis imperium obtineret. Letus eo dominus bovem cum summa festinatione Romam actam, in Aventino ante aram Dianae constituit; sacrificio Sabinis regimen humani generis daturus: de qua re antistes templi certior factus, religionem hospiti intulit, ut prius victimam haud caderet, quam proximi annis aqua se lavisset: eumque alveum Tiberis petentem delusit: & vaccam Romanus Dianae Aventinae sacerdos immolavit; & urbem nostram tot civitatum, tot gentium dominam, pro sacrificij furto reddidit. Quanta commenta a diabolo, & Romanorum vanitate titulo religionis!

Cur cornua
bovis in
templo Dianae
Aventinae?

Prodigium
in signum
aeternita-
tis imperij
apud Ro-
manos.

11 Patet ex narratione Halicarnassei, 4. num. 23. Ad concordiam coacto concilio, invitavit Serv. Tullus Latinus exemplari Amphictionis; erectis hujus prudentia, optabili atque spectabili decreto, templis Dianae Ephesinae & Apollini Epitropio (de quibus suis in diebus, 2. April. & 20. Jun.) subditque: Horum & his similibus exempla securus, animum adiecit ad constituendum velut unum corpus ex Latinorum populis; ne intestinis bellis & disfidij debilitati, subjugarentur a finitimis barbaris.

Quare
templum
a quo ere-
ctum?

Diana Ephe-
sina &
Apollo Epi-
tropius.

latis. Id postquam apud se statuit; optimates convocavit à singulis verbis, & in hanc sententiam longa oratione suavitatis, ut templum cum inviolabili refugio communi sumptu Romæ construerent; quod convenientes civitates quotannis, privatim simul & publice sacra facerent: & si qua offensa populis incideret, inter sacra Deorum conciliarentur ex aliorum populorum arbitrio. Hæc & alia multa commoda proponens, quæ consequerentur ex communi concilio; collatis deinde oppidatim pecunijs; Diana templum adificavit in Aventino eminentissimo urbis cumulo, & fœderis leges conscripsit civitatibus, rursusque celebrandi festi: & ne ulla injuriâ temporum abolerentur; in reâ columna incidit decreta concilij, quæ in Diane templo dedicata; inscripta litterarum characteribus Grecanicis. Idem sine nugis posterioribus refert in principio Livij, d.

12 Duo templa elucet fuisse in Aventino sacrata Diana: unum sub titulo Venatrici, aliud sub Lunæ nomine. Adifis Marlian. Topograph. d. cap. 76. & in Epitoni. lib. 5. cap. 2. Fornius, in Speculat. de Deor. natur. num. 32. ait: Concinnè Luna appellatur Diana. & Germanicus Casar in Arati Phenom. num. 39. In biga equum album, & alium nigrum dicitur habere (infir) Diana autem Luna dicta est, quasi Diane; ed quod die ac nocte apparet ipsa Luna, ed quod luceat. Trivia ed quod tribus fungatur figuris: nam eadem Luna, eadem Diana, eadem Proserpina vocatur; id est, cælestis, terrestris & infernalis. Hecate etiam dicitur, quasi morborum expultrix. Quapropter Plutarch. de Facie in orbe Luna, inquit: Cavitates sunt Lunæ, quæ videntur macule, & specus; quorum appellant maximum Hecates recessum. Ubi duo trinites: per eos pervadunt animi modò ad tractum Lune cælo, modò terra obversum. Vocatur tractus Lunæ qui cælum spectat, Campus Elysus: qui huc; Persephones, quæ nostra premit vestigia. Porro non perpetuò in Luna Genij commorantur; sed ad Oracula procuranda huc se demittunt; ac summis intersunt ceremonijs, easque concelebrant. Vindices sunt, atque observatores scelerum, salutarisque bellis, & per aquor prestò. Ain mi homo! Mira effutit Magister barbatus.

13 Eadem prorsus Luna & Diana, in eodemque colle culta. Hinc Deam Aventinam nonnulli volunt Lucinam dictam (ait d. Anton. Constant.) cum Dianam sive Lunam Palatinam, Noctilucam vocarent; quod in Palatio, ut Auctor est Varro, templum ejus no-

Luna dicta Diana.

Quid Hecates recessus?

Campus Elysus in Luna.

Diana Palatina.

ctu luceret. Toto corpore lucida depingitur à Chartario d. pag. 83. Ita etiam imaginem descripsimus, 7. Januar. à num. 16. De ejus palatio & venationibus cum arcu & sagittis intra Lunæ orbem, 1. Februar. à num. 19. quid coctis mirum? Martian. Capella, Philolog. 1. asserit, hanc ingressam in Orbem Lunæ, ibi sinistra multa, Cereris faces, Dianæ arcum, Cybeles tympana, cestum Veneris, illamque uniformem figuram vidisse. Apud Chaldaeos dicebantur Lunæ sacra Hecaticus Strophalus, ut ait Pfellus in Oracul. Zoroastir. pag. 69. Est ergo (inquit) sphaera aurea, quæ includit saphirum, loro bubulo agitata, referta characteribus. Hanc Chaldaei circumstantes invocant Deos aut demones. Rotam moventes, sonos inconditos vel bellunos eunt, videntes & aera verberantes. Docetur igitur, quomodò peragatur ritus, seu motus Strophali, vim arcanam mirè continens. Vocatur autem Strophalus Hecateus, quia Hecate dicitur est. Hecate quidem Dea est apud Chaldaeos ad dextram habens virtutum fontem. Vide Joann. Gerard. Vossium, de Theodendium de Dijs Syris, syntagm. 1. cap. 2. Apud Aegyptios Hecate dicitur Ada, id est, Una: Proclusque lib. 6. cap. 11. Theolog. Platonic. asserit, Hanc unam constare tribus unitatibus, quarum primam Dianam Virginem, secundam Proserpinam, tertiam Minervam vocant. Joann. Crec. in Indic. Philologic. ad Philosoph. Oriental. Stanl. inserit: Primam unitatem vocant Hecaten, secundam Animam, tertiam Virtutem. Unde Hecates nomen apud Chaldaeos habebat ad dextram fontem virtutum; ad sinistram autem, fontem animarum. Apud eodẽm arte Magica ut verum ex oraculis audirent, fiebat invocatio cum lapide Mnizurin. Pfell. d. Hic lapis (infit Stanlejus, 1. Philosoph. Oriental. sect. 2. cap. 29.) vim habet eliciendi alterius majoris demonis; qui inconspicuis accedens, verum quaesitarum veritatem insusurrabit. Indicat autem nomen, quo potest elici, unã cum sacrificio lapidis.

14 Dianæ Aventinæ simulacrum sicine Romani apud Malsilienses collocarunt; qui aliquando summa felicitate ex Romani populi amicitia floruerunt. Strabo, lib. 7. num. 7. Inter Græcos Diana alata pingebatur. Sed quamobrem volucrem fecerint non facile dixerint (ait Paulan. cap. 167.) Humeris certè ala applicatæ sunt: dextrâ pardalim defert, Leonem alterâ. Nobis profecto facile, quippe in cursu nullus ex Plane-

Ejus imagines & regia.

Hecaticus Strophalus.

Dea Ada.

Lapis Mnizurin.

Alis ornata.

Belbis Dea

Nudipedalia.

Sil. Ital.

Virgil.

Æschil.

Pompon. Atticus abis.

ctis Lunâ velocior. Ita pennata profertur à Pier. Valerian. quoniam spatio 27. dierum transcurrit totum Zodiacum. Alia videre valēs hoc in volumine sparta. Afsyrijs erat Dea Belbis, sive Balaab, domina, vel domina mea; quam Deum infessorem Lunæ arbitrabantur. Joann. Clericus, vulgo, Crec. in Indic. Philologic. Philoloph. Oriental.

15 In honorem Lunæ apud Romanos quoque Nudipedalia celebrabantur; tuncque dicebatur Luna Diana, ad imitationem Creteas; quem etiam ritum exercebant in Vêtæ obsequium, ut fusè dicemus, 9. Jun. Ab Aegyptijs sumpta formâ. Ex Pelusiaco profulget stamine vertex. Disinctus mos thura dare, atque è lege parventum. Sacrificium lato vestem distinguere clavo: Pes nudus, tonsæ comæ.

Accinit Sil. Italicus, lib. 5. à v. 25. Virgilius ritum excerptum arbitrat à Carthaginensibus, cum hi à Phœnicis traxerint. Unde 4. Aneid. à v. 13. canit:

Ad Lunam queruntur abenis Pubentes herba nigri cum lacte veneni. Ipsa mola, manibusque pijs altaria juxta Unum ex una pedem in veste recincta.

A Lacedæmone derivatum festam in Ætiam Græciam, asserit Eutob. Casanensis, lib. de Tempor. Cœl. Rhodigin. 15. cap. 6. In templis aliquibus Ethnicorum nisi nudo pede sitti, religio vigeat. An nudis pedibus vel nudo tantum sinistro; videbimus loco cit. quo etiam ritus in sacris, ut puritas inesset adorantibus; quod quidem sumptum ex illo. Exod. 3. 5. Solve calcamentum de pedibus tuis: locus enim in quo stas, terra sancta est. Idem Josue, 5. 16. De Berenice Regis Agrippæ torore inquit, lib. 2. de Bell. Josephus: Venerat Ierosolymam, ut vota Deo solveret. His enim qui morbo vel alijs necessitatibus implicantur, mos est orare per triginta dies antequam immolent hostias, abstinere quoque vino, & capillos radere: quem morem Berenice Regina exercens diebus, nudipes etiam ante tribunal stetit. Plura diximus Tom. 3. Tautolog. 5. à n. 17. Fallitur Æschil. dum astruit in Persæ, v. 610. Nudipedalia primò Lacedæmone instituta & acta, ubi in votorum gaudium Spartæ Principi dicit:

Rex accede, appropinqua: Veni ad summum cacumen crococinctam; Tollens calcem pedis.

16 Anno V. C. 722. T. Pompon. Atticus fato fungitur. Reufner. & Bucelin. ex Plutarch. in eo. Vir profecto singularis,

qui adolescens in Athenas transijt acceptus summè cunctis, ubi gestis etiam illa ætate præclaris statuas meruit, maximè cum enixim recusasset. Studium prorsum fructuosum: igitur Græcè loquebatur, ut Athenis natus videretur. Hinc cognomen Attici. Nunquam cum illo sine aliqua collatione coenarunt amici; ut non minis animo convivæ confulerent, quam stomacho, summè delectatione ex utroque. In amicitijs felix: exprimum næ ad illum tot & frequentes epistolæ Ciceronis; Augusti & Antonij: de quo articulo Plutarchus, quò dudum ait: Hoc quale sit, facilis existimabit: qui judicare poterit, quanta sit sapientia, eorum retinere usum, benevolentiamque inter quos maximarum rerum non solum æmulatio, sed obrectatio tanta intercedebat, quantum fuit incidere necesse inter Cæsarem & Antonium; cum se uterque Principem non solum Urbis Romane; sed orbis terrarum esse cuperet. Quam cunctis acceptus constat ibidem, & ex articulo regressiois in patriam. Amicis, urbana officia præstitit (ait Cornel. Nepos in Vir. Græcor. Imperat. & Roman.) nam & ad comitia illorum venit, & si qua res major acta est, non desuit; sicut Ciceroni in omnibus ejus periculis singularem fidem præbuit, cui ex patria fugienti L. S. ducenta & quinquaginta milia donavit. Tranquillatis autem rebus Romanis, rem gravit Romam: quem diem sic universa civitas Atheniensium profectura est; ut lachrymis desiderij futuri dolorem indicaret. Ita fecit, ut verè dictum videatur: Sui cuique mores effingunt fortunam. Elegans non magnificus, splendidus non sumptuosus: omni diligentia mundiciam non affluentem affectabat. Medicinis, cum jaceret æger produxit vitam, sed dolores auxit; unde decrevit fame perire, & voto potitus, septem & septuaginta annos cum complecter, pridè Kalendas Aprilis. Elatus est in lectica, sine ulla pompa funeris, ut ipse præceperat, & sepultus est in monumento Q. Cæcilij avunculi sui. Eadem apud Æmil. Probum.

17 Pompejus Magnus hac in die fugavit superans Mithridatem, ac proffigavit in Colchos. Plutarch. de Diebus. Tunc excelluit, quanti duxerit Menophilus libertatem, & honorem Regis, licet victi. In supremo periculo gloriam Mithridatis haud omisit. Ingenti pralio superatus à Romanis Rex Ponticus, & Pompejo (refert Ammian. Marcellin. lib. 16.) fugiensque ad regna Colchorum, filiam adulam nomine Driperinam,

Gesta.

Monumentum.

Facinus illustre Menophili.

ve-